

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

ТЕОРЕТИЧНА ФІЛОСОФІЯ: СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

[09.112]

3 семестр, 2 рік навчання

Гуманітарний факультет

Кафедра культурології та філософії

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма “Практична філософія”

Спеціальність 033 “Філософія”

Викладач: Якуніна Катерина Ігорівна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри культурології та філософії

kateryna.yakunina@oa.edu.ua

Кредити та кількість годин: 4 ECTS; години: 34 лекційних, 26 практичних та 60 самостійна робота; модуль

Статус дисципліни: обов’язкова

Мова навчання: Українська

Форма навчання: очна (денна)

I. Опис навчальної дисципліни

Весь світ, штучно створюваний людиною, має подвійну якісну визначеність. Створені людиною речі, з одного боку, «живуть» за законами природи як матеріальні явища, а з іншого – вони є предметами, призначеними для задоволення потреб людини і як такі визначаються законами суспільного розвитку. Аналіз специфіки поєднання олюдненого і природного і проводитиметься студентами в межах курсу «Теоретична філософія: соціальна філософія»

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Ознайомлення студентів з предметною сферою соціальної філософії, визначення категоріального апарату та методологічної бази дисципліни.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі зможуть:

знати:

- поняття, елементи та форми взаємодії природи та суспільства;
- специфіку соціальної природи людини
- суб’єкти суспільного розвитку;
- матеріальні основи розвитку суспільства;
- політичну систему суспільства;
- поняття соціального передбачення та прогнозування майбутнього.

вміти:

- володіти методологічними принципами суспільного життя;
- охарактеризувати основні сфери суспільного життя та їх елементи;
- визначити форму суспільної свідомості;
- з’ясувати вплив культури на суспільство та суспільства на культуру;

- охарактеризувати взаємовідношення людини та природи. людини та суспільства;
- визначити сутність та перспективи суспільного прогресу.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов'язкове читання	Контрольні заходи
1	Філософсько соціальні концепції суспільства	Лекція (4 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Опитування Аналіз першоджерел
2	Основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок	Лекція (4 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Опитування Робота в групах
3	Соціальна природа людини	Лекція (4 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Опитування
4	Природа і	Лекція	Опрацювати	Основна	Груповий проєкт

	суспільство	(4 год.) Практична (2 год.)	додаткову літературу до курсу (6 год.)	література: 1-14	
5	Соціальне прогнозування. Суспільний прогрес	Лекція (4 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Експеримент «Передбачення майбутнього»
6	Культура, епоха та цивілізація як соціальні явища	Лекція (4 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу	Основна література: 1-14	Опитування

			(6 год.)		
7	Проблеми детермінізму та періодизації історичного процесу у філософії історії	Лекція (4 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Індивідуальні презентації
8	Проблема єдності та багатоманітності історичного процесу.	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Обговорення, дискусія
9	Лінійні та циклічні моделі історії. Розвиток, поступ, еволюція, революція.	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Індивідуальні презентації
10	Проблема суб'єкта історичного процесу. Проблема смислу історії.	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати додаткову літературу до курсу (6 год.)	Основна література: 1-14	Обговорення, дискусія, есе
11	Підсумковий модульний контроль	Модуль (2 год.)	Повторити пройдений матеріал	Основна література: 1-14	Тестування

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до форми контролю	Оцінювання
Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію	Тест (за умови дистанційного навчання тест розміщений у системі Moodle)	Тест складається з 40 питань. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал	40 балів

Мати обізнаність щодо основних			
--------------------------------------	--	--	--

напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико практичну значущість філософського знання			
Мати навички написання філософських текстів. Мати навички реферування, систематизовано го огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонауков ої літератури.	Есе (3-5 ст.) у письмовому, або електронному варіанті (на корпоративну пошту, або систему Moodle)	Робота з першоджерелом	5 балів

Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності	Обговорення, дискусія, дебати, презентації, робота в групах (у разі дистанційного навчання обговорення відбувається завдяки Google Meet)	Робота передбачає виконання поставленого завдання на конкретну тему в повному обсязі у зазначеній формі (доповідь, презентація).	5*11 = 55 балів
--	---	---	----------------------------

VI. Рекомендована література

Основна

1. Алексеев П.В. Социальная философия. Учебное пособие. – М. : ТК Велби, 2003. – 256 с.
2. Андрущенко В.П. Історія соціальної філософії: Західноєвропейський контекст: Підручник для студентів ВНЗ. – К. : Тандем, 2000. – 416 с.
3. [Андрущенко В.П.](#) Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підруч. для вищ. навч. закл. / В.П. Андрущенко, Л.В. Губерський, М.І. Михальченко. – 3-є вид., виправл. та доповн. – К. : Генеза, 2006. – 656 с.
4. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. – К. : Генеза, 1996. – 368 с.
5. Барулин В.С. Социальная философия: Учебник. – Изд. 2-е. – М. : ФАИР ПРЕСС, 2000. – 560 с.
6. [Воловик В.І.](#) Соціальна філософія: монографія / В. І. Воловик, М. А. Лепський, Т. І. Бутченко, О. В. Краснокутський. – Запоріжжя : Просвіта, 2011. – 376 с.
7. [Маковецький А.М.](#) Соціальна філософія та її генеза: Навч. посіб. / А.М. Маковецький, Б.В Ялинський ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Ч. 1. – Чернівці : Рута, 2004. – 72 с.
8. [Наумкіна О.А.](#) Соціальна філософія: Навч. посіб. / О.А. Наумкіна, В.О. Цикін ; Сумс. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. – Суми, 2002. – 148 с.
9. Соколов С.В.

- Социальная философия. Учеб. пособие для вузов. – М. : ЮНИТИ – ДАНА, 2003. – 440 с.
10. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія. Навч. посібник / Упорядник Віталій Лях. – К. : Либідь, 1996. – 384 с.
11. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія. Навч. посібник / Упорядник В. В. Лях, В. С. Пазенок. – К. : Валкер, 1996. – 428 с.
12. Таран В.О. Соціальна філософія. – К.; Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
13. Чешко В.Ф. Соціальна філософія: конспект лекцій / В. Ф. Чешко, Ю. І. Потоцька ; Харк. нац. екон. ун-т. – Х., 2008. – 96 с.
14. Ялинський Б.В. Соціальна філософія: Навч. посіб. / Б.В. Ялинський. – Л. : Каменяр, 2006. – 248 с.

Допоміжна

1. Вебер М. Основные социологические понятия
2. Вебер М. Хозяйство и общество.
3. Дюркгейм Э. Метод социологии.
4. Зиммель Г. Социальная дифференциация (Социологические и психологические исследования).
5. Парсонс Т. Понятие общества: компоненты и их взаимоотношения. 6. Сорокин П. А. Социология. Работы разных лет.
7. Тоффлер Э. Метаморфозы власти.
8. Тоффлер Э. Третья волна.
9. Тоффлер Э. Шок будущего.
10. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций.
11. Хесле В. Кризис индивидуальной и коллективной идентичности.

VII. Політика доброчесності

Відвідування та виконання завдань курсу є обов'язковим.

Важливою політикою курсу є дотримання встановлених термінів здачі практичних завдань, контрольних і тестів, які вписані у структуру курсу. За умови порушення цих термінів студент(ка) може отримати не більше 50 % запропонованих балів.

У курсі передбачається зарахування результатів неформальної освіти за умови надання сертифікату й короткого резюме курсу. Якщо прослуханий онлайн курс відповідає меті й завданням актуального курсу, то студент(ка) може отримати додаткові 10 балів до загального рейтингу.

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності¹.

Окреслимо його основні складові:

Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету. Будь-яка робота, подана здобувачем протягом курсу, має бути його власною роботою здобувача. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів. Якщо буде виявлено ознаки плагиату або іншої недобросовісної академічної поведінки, то студент буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання. Не публікувати у відкритому доступі відповіді на запитання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів. Під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно. Не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, використовувати електронні засоби отримання інформації. Порушення академічної доброчесності під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів або вживання заходів, які передбачені Кодексом академічної доброчесності НаУОА.

¹ Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» / https://www.oa.edu.ua/ua/info/kodeks_akademichnoj_dobrochesnosti